

دکتر سیدجواد طباطبایی

تحول زبان فارسی - دکتر جواد طباطبایی

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۱۸ آذر ۱۳۹۵ ۲۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

اگرچه زبان فارسی در دوره ی اسلامی، بسیار زود توانست به تعبیری که هگل درباره ی زبان آلمانی گفته است: «فلسفی سخن گفتن بیاموزد»، و فیلسوفی مانند ابن سینا توانست همه ی نظام فلسفه ی مشائی را به زبان فارسی کمابیش استواری شرح دهد، اما به تدریج از بیان مفاهیم دور و به زبان تصویرهای شاعرانه تبدیل شد. وانگهی زبان فارسی در تحول بعدی، در دوره ی شکوفایی شعر توانست برخی مفاهیم فلسفی را در زبان شاعرانه بیان کند، اما اهل فلسفه نتوانستند تصویرهای شاعرانه را در نظامی فلسفی توضیح دهند. به خلاف یونان که فیلسوفان آ

پارسیان دژ / دکتر سیدجواد طباطبایی

اگرچه زبان فارسی در دوره ی اسلامی، بسیار زود توانست به تعبیری که هگل درباره ی زبان آلمانی گفته است: «فلسفی سخن گفتن بیآموزد»، و فیلسوفی مانند ابن سینا توانست همه ی نظام فلسفه ی مشائی را به زبان فارسی کمابیش استواری شرح دهد، اما به تدریج از بیان مفاهیم دور و به زبان تصویرهای شاعرانه تبدیل شد.

وانگهی زبان فارسی در تحول بعدی، در دوره ی شکوفایی شعر توانست برخی مفاهیم فلسفی را در زبان شاعرانه بیان کند، اما اهل فلسفه نتوانستند تصویرهای شاعرانه را در نظامی فلسفی توضیح دهند.

به خلاف یونان که فیلسوفان آن چون افلاطون توانستند بیان اسطوره ای را به نظامی فلسفی تبدیل کنند، در ایران بیان تصویری شعر بر نظام مفاهیم چیره شد.

از سویی دیگر، فهم مفهومی از شعر نیز بر خلاف آنچه در فلسفه ی آلمانی گذشته است، و فیلسوفانی تفسیری مفهومی از شعر داده اند، ممکن نشد.

با این همه، فارسی در صورت کنونی آن، که قوت های دو زبان متفاوت و متضاد هند و ایرانی و سامی را در خود جمع کرده، زبانی «فلسفی» است.

این قید «قوت های دو زبان» را ازین حیث می آورم که زبان فارسی کنونی، در قلمرو اندیشه، به صورتی که به عنوان مثال با نویسندگانی مانند محمدعلی فروغی باب شد، همان زبان «فارسی سره» است و نباید گمان کرد که می توان یکی از قوت های آن را کنار گذاشت، بی آنکه به زبان فارسی، به عنوان زبانی برای نظام مفاهیم آسیبی برسد.

تاملی در ترجمه ی متن های سیاسی جدید

صص ۸-۹

دکتر جواد طباطبایی

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «تحول زبان فارسی - دکتر جواد طباطبایی»، پارسیان دژ، ۱۳۹۵.

خواندن مقاله و پیوست های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1883/pdf/تحول-زبان-فارسی-دکتر-جواد-طباطبایی>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵